
Ulstein Næringsforening

Advokat Roberto Bjøringsøy

Advokat Espen Rekkedal

Sykepenger og omsorgslønn

- Normale utgangspunkt:
- Arbeidstaker har rett på sykepenger dersom sykdom hindrer arbeid
- Arbeidstaker rett på å ta seg av sykt barn
- Har rett på lønn inntil 6 G med mindre avtalt full lønn.

Særregler ved korona

- Koronasykdom – selv om arbeidstaker ikke er syk
- Karantene - gir status som syk
 - Innreise til landet
 - Kontakt med smitta person
- 3 dagers arbeidsgiverperiode – «koronarelatert»
- Utvidet rett til egenmelding
- Utvida rett på omsorgslønn for barn under 12 år som er hjemme fra skole/barnehage

Hjemmekontor

- Lett koronasykdom, karantene eller omsorgssituasjon kan kombineres med hjemmekontor
- Dersom arbeidstaker kan jobbe og arbeidsgiver legger til rette for det
- Ikke sykepenges/omsorgslønn – normal lønn
- Arbeidsgiver må ta et valg og holde på valget

Kontraktsforpliktelser

- Gir «koronasituasjonen» grunnlag for å utsettelse, lemping eller bortfall av kontraktsforpliktelser?

*her taler vi om kontraktsforpliktelser inngått før «korona-utbruddet

«Force majeure»

- «Force majeure» er en juridisk term for adgangen til å suspendere, lempe eller bli fritatt fra en kontraktsforpliktelse på grunn av en ekstraordinær og uforutsett hendelse som gjør oppfyllelse umulig eller svært byrdefullt
- «Force majeure» klausuler finner vi både i kontrakter, lover og ulovfestet rett

Lovregulering

- Kjøpsloven og forbrukerkjøpsloven har bestemmelser som gir grunnlag for bortfall eller lemping av misligholdsbeføyelser ved forsinket eller mangelfull levering fra selgers side på grunn av ekstraordinære og uforutsette hendelser
 - Også andre lover har slike bestemmelser, for eksempel pakkereiseloven

Lovregulering forts. - eksempel

– Forbrukerkjøpsloven:

» *Dersom forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans eller hennes kontroll, som selgeren ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av* mister forbruker rett på ordinære misligholdsbeføyelser som for eksempel erstatning

«Force majeure» klausuler i kontrakter

- Noen kontrakter har egne «force-majeure»-klausuler
 - Viktig å sjekke kontrakten.
- I så fall - har klausulen en ordlyd som omfatter pandemi
 - Pandemi kan utløse en slik klausul selv om det ikke er uttrykkelig nevnt. Se etter formuleringer som «eller lignende»
 - Konkret tolkning av den enkelte kontrakt

«Force-majeure» - generelt kontraktsrettslig prinsipp

- «Force Majeure» er et generelt prinsipp i norsk rett som *kan* påberopes selv om en slik klausul ikke er inntatt i kontrakten
 - Beror på en konkret tolkning av kontrakten om den kan utfylles med et slikt ulovfestet prinsipp, eller om man bevisst har utelatt det ved kontraktsinngåelsen

Er «koronasituasjonen» en hendelse som kan fritta for forpliktelser

- Følgelig ingen praksis om dette pr. i dag.
- Koronasituasjonen har likehetstrekk med typiske «force-majeure» situasjoner, for eksempel naturkatastrofer, slik at det er lett å tenke seg at dette kan bli ansett som en slik hendelse

Betalingsvansker pga. koronasituasjonen

- Betalingsvansker

- Gjeldende oppfatning er at en ikke blir fritatt for en betalingsforpliktelse verken i medhold av lov- avtale- eller ulovfestede «force-majeure» klausuler

- Men dette vil nok bli aktualisert fremover og det er ikke utelukket at det kan skje en utvikling

* merk: her refererer vi til situasjoner der avtalepart har oppfylt sin ytelse

Forhindret fra å levere varer/tjenester pga. koronasituasjonen

- Viktige vurderingsmoment
 - Ved kontrakt: Gjelder klausulen der det blir *umulig* å oppfylle eller *også* der det blir vanskelig
 - Årsakssammenheng – koronasituasjonen må være årsaken til at en er forhindret fra å oppfylle
 - Husk at fritak fra å levere ikke varer lenger (i tid) enn hindringen.

Tips

- Gå gjennom avtaler/kontrakter og lovverk
- Opprett dialog med avtalepart så tidlig som mulig
- Dersom en mener koronasituasjonen gir grunnlag for fritak fra en forpliktelse er en forpliktet til å varsle avtalepart raskt
- Vurder din egen og avtalepart sin posisjon ved forhandlinger
- Mulighet for forsikringsdekning

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

- Advokat Espen Rekkedal
 - ere@ovgj.no / 957 77 108
- Advokat Roberto Bjøringsøy
 - rbj@ovgj.no / 913 39 575